

Tanárdemonstráció

De lesznek-e keményebb lépések?

Ez a beszélgetés még a múlt héten készült Pap Jánosnéval, a Pedagógus Szakszervezet szegedi titkárával, ám a tanártársadalom választott képviselői mára, hétfőre terveznek demonstrációt a honatyák munkahelye elé. A cél: befolyásolni az Országgyűlést az oktatásra szánt pénz mennyiségének meghatározásakor. A kormány időközben közzétett új javaslata: 30 százalékkal emelni a pedagógusok bérét, és tizzel az iskolák fenntartási költségeit. Am a pedagógusok ezt nem fogadják el.

— *Meg kell mondjam, az utóbbi egy-másfél esztendő alatt igen nagy csodálkozásal figyeltem a pedagógustársadalmat. Nem értettem, miért fogad el olyan bérrendezési kísérletet, ami — állítom bár igen nagy hangsúlyt — igazából semmit nem rendezett, legföljebb a helyzetet konzerválta. Azt gondolom, s kérem, cáfoljon meg, ha nincs igazam, jelen pillanatban a tanárok elkétek ezzel a demonstrációval.*

— Igen, én is azt hiszem, elkésett akcióról van szó. A pedagógustársadalom, miképp a szakszervezete is, az elmúlt negyven évben befolyásoló politikát folytató. Nehéz volt ezt máról holnapra megváltoztatni, s még ha elkétek is, a demonstrációt meg kell tartani. Kettős célt szolgál e tervezett felvonulás. Szó van természetesen a pedagógusok bérekötéséről, másrészt pedig az intézmények működését biztosító, úgy mond „dologi” pénzüsszegek növeléséről. Beszéljünk előbb a második követelésről. Korábban az Országgyűlésen a központi költségvetésből külön nem terveztek pénzt a dologi kiadásokra. Am a Pedagógus Szakszervezet határozottan kérte, hogy az oktatás számára meghatározandó pénzben a „bér” és a „dologi” elkülönítve szerepeljen. A pénzügyminiszterünk tett is ajánlást, vagyis először 20 százalékos béremelést, illetve 10 százalékos dologi emelést javasolt. (A béremelési

javaslat időközben 30 százalékos lett.) Nézze, ha csak az elkerülhetetlen energiaár-emelésekre gondolok, mire lesz elég a dologi 10 százalékos emelése? Számításaink szerint az iskolák működtetéséhez 30-36 százalékos keretemelésre lenne szükség. Csak hogy ennek a fedezetét a költségvetésben a kormány nem tudja vállalni. Továbbra is kitart a 10 százalékos mellett. Természetesen az önkormányzat adott esetben segítheti a helyi iskolarendszert, ám az újonnan megválasztott testületek is a nincsből ülték bele. Bevételük főképp az adókból lesznek. Falun, városban különbözőképpen. A lényeg az: nem látjuk biztosítva az iskolák működéséhez szükséges pénzüsszegek létét. Ugy tűnik, fejlődésről szó sem lehet, sőt, még szintentartásról sem. Visszafelé haladunk.

— *Felidézve a követelés első részét, vagyis a béremelést; annak van publicitása, hogy mennyi egy pedagógus átlagbére. Az országos sajtóban valamivel több, mint bruttó 14 ezer forintnyi összeg szerepelt. Szegeden mi a helyzet?*

— A Pedagógus Szakszervezet felmérése alapján az országos átlag bruttó 12 ezer 884 forint. Ez nettóban 9 ezer 843 forintot jelent. Egy átlagot azonban nem szeretnék a közvélemény elé tárni. Differenciált megközelítés szükséges. Egy pályakezdő például bruttó 7 ezer forinttal indul. Ismerve a mellékelt táblázat adatait, úgy gondoljuk, nem alaptalan a 42 százalékos béremelési kérelem. De meg kell jegyezni, hogy a Pedagógus Szakszervezet ezt, mint kompromisszumot fogadná el.

— *A minap a miniszterelnök a munkanélküliség elkerülhetetlen növekedéséről beszélt. Ez nyilvánvalóan a tanártársadalmat is sújtja majd.*

— Sajnos a felsőoktatásból kibocsátandó kollégák száma nincsen szinkronban az álláshelyek számával. Szegeden például magyar,

történelem és földrajz szakos kollégáknak jöszserivel lehetetlen elhelyezkedni. A legégetőbb probléma persze az orosz szakos kollégák elhelyezése...

— *Eddig szinte csak a pénzről volt szó. Nincs-e a Pedagógus Szakszervezetnek olyan követelése, amely az oktatás belső követelményeire vonatkozhat? Tapasztalatból tudom, hogy a kötelező óraszámot a helyettesítések megítéléséig és honorálásáig rengeteg belső szerkezeti-szervezeti probléma akad.*

— A munkanélküliség levezetésére a kötelező óraszám csökkentését kértük az illetékes minisztériumi szervektől, hiszen így több tanárt tudna alkalmazni egy iskola. Ez leginkább az óvónők számára lenne szükséges, hiszen a demográfiai hullám apadtával őket fenyegeti leginkább a munkanélküliség réme. Köztudott az is, hogy a napközis nevelők sincsenek biztonságban... A minisztérium egyébiránt pénzüsszegekre hivatkozva utasította el a kérelmet. Azt a választ kaptuk, hogy majd az új oktatási törvénnyel ezt a problémát is megoldják.

— *Visszatérve a demonstrációra. Egy tanár barátom minap azt mondta, nem lesz elég hatékony ez a lépés. Szerinte radikálisabbnak kellene lenni.*

— Én azt mondom, ebben a helyzetben a demonstráció is igen sok veszéllyel jár. Az infláció mindenkit érint. Sajnos a közvélemény túlnyomó része pedagógusellenes, mi pedig kivonulunk a Parlament elé, vállalva azt a kockázatot, hogy a külső szemlélők ellenszenvével találkozunk. A demonstrációra mégis szükség van: első lépésként. Am ha ez nem hozna sikert, akkor a szakszervezet és a tagság más eszközöket fog alkalmazni. Egyelőre még nem nyilatkozhatok a dolgozók nevében, de szinte bizonyos, hogy ha szükséges, nem zárkozunk el a keményebb lépésektől sem.

Dai

Ma főigazgató-választás a JGYTF-en

Szavazók és jelöltek

Ma délután 2 órakor ül össze az ifjúsági házban a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola 403 tagú öszzdolgozó értekezlete, melynek hat pályázó jelölt közül kell kiválasztania a főigazgatói tisztségre legmegfelelőbb személyt. Mint már közöltük, a szeptember 19-i öszzdolgozó ülés utalta át a főigazgató-választás jogát az értekezlet hatáskörébe, addig ez a főiskolai tanács feladata volt. A 403 küldötthől 236-an oktatók, 81-en hallgatók, 40-en gyakorló pedagógusok, és 40-en nem oktatásban dolgozó munkatársak. Mai szavazásuk eredményeképpen a JGYTF főigazgatóját a művelődési és közoktatási miniszter fogja kinevezni.

A főiskola főigazgatói tájékoztatója különszámot adott ki választói informálására. Ez tartalmazza a hat pályázó fontosabb személyi adatait, valamint a főigazgatói tevékenységgel kapcsolatos programokat. E kiadványra támaszkodva íme, a jelöltek névsora, és rövid bemutatása:

Dr. Balogh Tibor tanszékvezető főiskolai tanár (szül. 1948-ban) Magyar szakos tanár, a filozófia tudomány kandidátusa, jelenleg a JGYTF pszichológia tanszékének vezetője. Szegeden dolgozott még a JATE filozófiai tanszékén (1973-75), és a SZOTE társadalomtudományi intézetében (1983-89), ahol mellékfoglalkozásban jelenleg is a filozófia szakcsoport vezetője. Francia és orosz kandidátusi nyelvvizsgával rendelkezik.

Dr. Bán Miklós, egyetemi tanár (szül. 1931-ben). Okleveles vegyész, a kémia tudomány kandidátusa, illetve doktora, jelenlegi munkahelye a JATE fizikai-kémiai tanszéke, ahol 1953 óta dolgozik. Orosz kandidátusi nyelvvizsgája van, előadótársalgási szinten beszél az angol és közepes szinten a német nyelvet.

Dr. Klein Sándor, egyetemi docens (szül. 1941-ben). Matematika szakos tanár, pszichológus és munka szakpszichológus, a pszichológiai tudomány kandidátusa. Jelenleg a pécsi Janus Pannónius Tudományegyetemen dolgozik, de tevékenykedett már Szegeden is, 1982-88 között, épp a JGYTF-en, amikor a pszichológiai tanszék vezetője volt. Idegen nyelv ismerete: angol, német.

Dr. Lengyel Zsolt, tanszékvezető főiskolai tanár (szül. 1944-ben). Magyar-orosz szakos tanár, a nyelvtudomány kandidátusa, jelenleg a JGYTF orosz tanszékének vezetője, főigazgató-helyettes. 1979 óta dolgozik Szegeden és a tanszékben. Felsőfokon beszél oroszul és angolul, alapkön németül, románul és finnül.

Dr. Rigó János, tanszékvezető főiskolai tanár (szül. 1937-ben). Matematika-kémia szakos tanár, filozófia szakos előadó, a filozófia tudomány kandidátusa. 1962 óta dolgozik a JGYTF-en, 1988-tól a közművelődési tanszék vezetője, jelenleg is főigazgató-helyettes. Idegen nyelv ismeret: német.

Dr. Szalay István, egyetemi docens (szül. 1944-ben). Matematika-fizika szakos tanár, a matematika tudomány kandidátusa. 1967 óta dolgozik a JATE-n, 1981-től 86-ig a Természettudományi kar dékánhelyettese. Angol középfokú nyelvvizsgával és orosz kandidátusi nyelvvizsgával rendelkezik, szakzöveg olvasási szinten bírja a német s a latin nyelvet.

Szathmáry Gyöngyi érme

Tóbiás Klára tűzománca

A bibliatéka heti programja

December 10., hétfő, 17 óra: Ifjúsági klub (A közösségről). Házigazda: Ribáry Zoltán és Urbán Erika. 19 óra: Beszélgetések a Bibliáról (elsősorban a rendszereken olvasóknak). Házigazda: Csabai Tamás.

December 11., kedd, 17 óra 30: Egészség-életmód-konyha. (Előadások — beszélgetések — ételbemutató.) Házigazda: Kovács Viktória.

December 12., szerda, 19 óra: Társalgó kör — „Kész a leltár.” József Attila öszzeszege verseiről. Házigazda: Szilvási Csaba.

December 13., csütörtök, 19 óra: Irodalom és valóság. Az apokalipszis témája az orosz szimbolista regényben. Előadó: dr. Szöke Katalin irodalomtörténész.

December 16., vasárnap, 15 óra: Bibliáról gyermekeknek. (Két korcsoportban: 1. 6-10 éveseknek, 2. 11-14 éveseknek.) Vezeti: Urbán Erika és Kertai Zsuzsa. 17 óra: Merre halad a történelem? Ráció és profécia (utána beszélgetés). Vezeti: Szilvási Csaba.

A kanadai rendszer

Előadások a felsőoktatásról

Ahogy mondanánk, valószínűleg pénz áll a hához. Mégpedig oda, ahonnan a költségvetési keretek megalkotásához eddig inkább elvettek, mintsem adjanak, a felsőoktatás-hoz. A támogatás külföldről, Kanadából várható. A kanadai kormány megbízásából Magyarországon tartózkodik a kanadai külügyminisztérium és a Kanadai Főiskolák Szövetsége küldöttsége, azzal a céllal, hogy „felderítsék a teret”, s információkat adjanak a hazájukbeli felsőoktatási rendszer működéséről. A meghívó Művelődési és Közoktatási Minisztérium a szegedi Juhász Gyula Tanárképző Főiskolát kérte fel, hogy helyt adjon annak az előadás-sorozatnak, melyre a vendégek tartanak. A főiskola vállalta a vendéglátó szerepet. December 10-e és 13-a között „A felsőoktatási rendszer Kanadában” felcímmel, a következő előadások lesznek hallhatóak:

December 10-én — *A felsőoktatási intézmények gazdasági irányítása* —: anyagi források, felosztás, a felelősség megoszlása, elszámolás, autonómia. Előadó: Mr. Bob Cardinelli, a torontói Humber College gazdasági igazgatója.

December 11-én — *A felsőoktatási intézmények felépítése* —: állami, illetve minisztériumi kapcsolatok, autonómia, felelősség megoszlása az intézményen belül, tanácsok, bizottságok, kapcsolódások, az oktatói szakszervezet szerepe. Előadó: Mr. Gus King, az oakville-i Sheridan College főigazgató-helyettese.

December 12-én — *Az oktatás* —: 1. A tanmenet: az ellenőrzés módja, programok és tanfolyamok kidolgozása a „Dacum” (tantervfejlesztési) rendszer alapján. 2. A tanterv: az oktatók minősítése a hallgatók részéről, az intézmények szerepe a továbbképzésben, a tananyag korszerűsítése a pedagógiai ismeretek figyelembevételével. Előadó: Mrs. Marina Heidman, a Kanadai Főiskolák Országos Szövetségének munkatársa.

December 13-án — *A tanulmányi osztály szerepe és munkája* —: a felvételi, hallgatói mobilitás, a „Kredit” rendszer, a hallgatói szociális juttatások, a hallgatói szakszervezet, önkormányzat. Előadó: Mrs. Martha Casson, a torontói Humber College tanulmányi osztályának vezetője.

Az előadások időpontja minden esetben délelőtt 10 óra, a tolmácsolás biztosított.

Az oktatásban eltöltött idő (év)	Bér (bruttó, Ft)
Óvónő	8 200
	10 200
	17 000
Tanítónő	9 950
	11 000
Általános iskolai tanár	13 570—15 570
Középfiskolai tanár	8 888
(Ez év novemberi átlagadatok)	10 096
	11 363
	14 968